

5 söndagen i fastan

Predikan på distans 2022-04-03.

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tack dig för att du sänt din Son till världen för att lida och dö för hela mänsklighetens synd. Kom med din helige Ande och upptänd en levande tro i våra hjärtan. Led oss genom ditt ord och bevara oss till evigt liv. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Epistel: Hebr. 9:11,12,15

Evangelium: Matt. 21:33-43

Predikotext: Joh. 11:47-57. (2:a årg.)

47 Överstepräster och fariseerna kallade då samman Stora rådet och sade: "Vad gör vi? Den här mannen gör många tecken. 48 Låter vi honom hålla på så här kommer alla att tro på honom, och sedan kommer romarna och tar ifrån oss både templet och folket." 49 En av dem, Kaifas som var överstepräst det året, sade till dem: "Ni förstår ingenting. 50 Inser ni inte att det är bättre för er att en man dör för folket än att hela folket går under?"

51 Detta sade han inte av sig själv, utan som överstepräst det året profeterade han att Jesus skulle dö för folket, 52 och inte bara för folket utan också för att samla och förena Guds skingrade barn. 53 Från den dagen bestämde de sig för att döda honom. 54 Jesus rörde sig därför inte längre öppet bland judarna utan drog sig undan därifrån till landsbygden nära öknen, till en stad som heter Efraim. Där stannade han tillsammans med sina lärjungar.

55 Judarnas påsk närmade sig, och många gick från landsbygden upp till Jerusalem före påsken för att rena sig. 56 De sökte efter Jesus och sade till varandra där de stod på tempelplatsen: "Vad tror ni? Kommer han inte alls till högtiden?" 57 Men överstepräster och fariseerna hade gett order om att den som visste var han fanns skulle tala om det så att de kunde gripa honom.

Predikotexten idag handlar om överstepräster och de skriftlärdes motstånd mot Kristus och deras planer på att döda honom. Bakom detta låg djävulens ondska och motstånd mot evangeliet. Denne onde ande kan inte tåla budskapet om syndernas förlåtelse. Därför ville han med hjälp av folkets andliga ledare en gång för alla göra slut på sin fiende Kristus och hans kyrka.

Men Gud visste av evighet allt detta. Han hade i sin kärlek till världen beslutat att sända sin egen Son till frälsning för alla människor. Ingenting skulle få hindra detta. Därför gjorde Gud själv så att djävulens ondska och de religiösa ledarnas hat mot Jesus kom att tjäna Guds stora plan om försoningen. Just när djävulen trodde att han hade segrat över Kristus blev han själv besegrad. Detta hade Gud redan sagt till ormen efter syndafallet. Gud hade då låtit Adam och Eva få höra evangeliets budskap för första gången. I först Mosebok 3:15 står det:

Då sade Herren Gud till ormen: "Eftersom du gjort detta, ska du vara förbannad... Jag ska sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din avkomma och hennes avkomma. Han ska krossa ditt huvud och du ska hugga honom i hälen."

Under hela gamla testamentets tid hade djävulen kämpat mot patriarkerna och profeterna som outtröttligt hade förkunnat om Messias och löftet att djävulen skulle besegras

genom honom. Så hade t.ex. profeten Jesaja profeterat både om Jesu födelse av jungfru och om hans död som Herrens lidande tjänare. Nu var äntligen tiden inne då alla dessa profetior skulle gå i uppfyllelse. Vår text innehåller ett klart budskap om detta. Jag delar in predikan i tre delar.

1. Rädslan för romarna
2. Kaifas förklaring
3. Guds syfte med Jesu död

1. Rädslan för romarna

Överstepräster och de skriftlärde var mycket bekymrade. De sade:

Vad gör vi? Den här mannen gör många tecken. Låter vi honom hålla på så här kommer alla att tro på honom, och sedan kommer romarna och tar ifrån oss både templet och folket." (v. 47f).

Deras bekymmer var den jordiska politiken. De såg Jesus som ett hot mot freden. Om många människor började tro på Jesus skulle det av den romerska ockupationsmakten kunna uppfattas som ett uppror. Rom skulle då göra slut på det tillstånd av relativ frihet som judafolket trots allt hade under romarna. De hade en egen kung och de religiösa ledarna kunde verka ganska obehindrat. Men Jesus kunde överstepräster inte styra. Han predikade Guds lag i hela dess skärpa så att de själva blev avslöjade som syndare och falska ledare. Detta fick bara inte fortsätta! Därför samlades man till överläggningar om hur man kunde skaffa Jesus ur vägen. Man hade redan i hemlighet funderat på att döda honom. Frågan var nu bara hur det skulle gå till.

Här visar otron sitt rätta ansikte. Fariséerna och de skriftlärde bekymrade sig inte om sin egen synd och om hur de skulle kunna bestå inför Gud. De såg ju att Jesus gjorde stora under, men i stället för att tro på honom som Guds Messias sa de att han drev ut de onda andarna med djävulen.

På liknande sätt är det med varje människa. Av naturen är vi alla under synden, döden och djävulen. Den oomvända människan vill inte höra talas om Guds straff och vrede. De jordiska bekymren är mycket viktigare för oss än bekymren om hur det skall gå för vår odödliga själ.

2. Kaifas förklaring

När fariséerna nu var så bekymrade om hur de skulle lösa problemet med Jesus trädde översteprästen Kaifas fram. Det står i vår text:

En av dem, Kaifas som var översteprästen det året, sade till dem: "Ni förstår ingenting. Inser ni inte att det är bättre för er att en man dör för folket än att hela folket går under?" (v. 49f).

Kaifas mening var att man inte skulle tveka utan gå till handling. Den stora olyckan, som man till varje pris måste undvika, var att hela folket skulle gå under. Om Jesus fick fortsätta predika skulle romarna snart komma med hårda och grymma bestraffningar. Kaifas insåg nog att Jesus inte predikade något världsligt uppror. Den *egentliga* orsaken till att man ville döda Jesus var inte rädslan för romarna. Det var ett svepskäl för att de skulle få folket med sig. Genom sina utsända hade överstepräster och fariséer noga lyssnat på vad Jesus sade och gjorde. De reagerade mot att Jesus gjorde anspråk på att vara Messias, Guds Son. Om detta vore sant skulle Jesu verop över dem själva också vara sant. De skulle då bli avslöjade av Gud själv. Jesus predikade lagens ord i bergspredikan. Fariséernas och översteprästernas egentliga motstånd mot Jesus berodde på att de inte kunde tåla denna predikan mot deras egen synd.

Men Kaifas pekade i stället på det romerska hotet. Han hycklade omsorg om folkets väl och ve. Den värsta olyckan vore om romarna kom och helt underkuvade folket. Därför måste Jesus offras. Detta skulle ske med list och beräkning. Men det *måste* ske, eftersom det är bättre *att en man dör än att hela folket går under*.

Så hittar otrons människor alltid en orsak till varför Kristus och hans kyrka måste röjas ur vägen. Man pekar i vår tid på att barnen inte får ”indoktrineras” av föräldrarna utan att de själva måste välja sin religion – eller icke-religion – först när de är tillräckligt vuxna för det. Så framställs Kristus som om han vore barnens fiende, medan han i verkligheten är deras bästa vän. Genom dopet får redan de små barnen frälsning och välsignelse, som därefter fortsätter under barndomen genom en kristen fostran. De får då i hemmet uppleva den kristna kärleken från föräldrarna och framför allt Guds kärlek genom att de redan som små och unga får lära känna Kristus på rätt sätt. Sedan är de mogna att ta eget ansvar och att själva bilda kristna familjer där Guds ord står i centrum.

Men världen vill istället framställa kristendomen som en olycka. Guds ord anses vara en tvångströja och ett hinder för en sund utveckling. Bakom detta ligger samma tänkande som i Kaifas råd: Kristus måste offras för folkets sanna väl. Människorna måste få leva i frihet utan något religiöst tvång, säger man. Men bakom detta ligger djävulens försök att behålla alla människor i fångenskap under synden, döden ochotron.

3. Guds syfte med Jesu död

I vår text får vi se hur Gud själv använder Kaifas motstånd mot Kristus till välsignelse för hela världen. Det står:

Detta sade han (Kaifas) inte av sig själv, utan som översteprästen det året profeterade han att Jesus skulle dö för folket, och inte bara för folket utan också för att samla och förena Guds skingrade barn. Från den dagen bestämde de sig för att döda honom. (v. 51ff)

Folkets andliga ledare lyssnade på Kaifas. Han ansågs vara en mycket vis man. Det var han säkert när det gällde jordiska ting. Framstående ledare kan vara mycket kloka när det gäller jordiska affärer och konsten att få folket med sig. Det gäller också religiösa ledare. Man använder sig av både hot och löften. Det är tyvärr sällsynt att ledarna är verkligt goda ledare som sätter folkets verkliga intressen i centrum och månar om ärlighet, skötsamhet, sparsamhet och rättvisa. En sådan god ledare var kung Salomo, som bad Gud om vishet att leda folket på bästa sätt. Sådana ledare behövs i alla tider, men tyvärr är de sällsynta. Istället hör vi om korrupta ledare, som bara sätter sina egna intressen i centrum. Och sådant smittar av sig på folket. Så blir det lätt så att det verkligt goda måste offras. Skolor där Guds ord lärs rent och klart får inte längre förekomma. Den tid då Luthers lilla katekes allmänt lärdes ut i hem och skolor är för länge sedan förbi i vårt land. Kyrkorna fylls inte längre av människor som vill höra Guds frälsningsbudskap. Dagens vishet är inte längre Psaltarens och Ordspråksbokens vishet utan helt andra budskap som t.ex. stand-up-komikernas grova skämt eller budskapet att människan innerst inne är god och sig själv nog. Så klingar Kaifas budskap i modern tappning: *Se till att sann, biblisk predikan och undervisning tystas!* Detta som man kallar ”fundamentalism” är bara till skada för folket.

Men Gud vänder motståndet mot Kristus till frälsning. När Jesus dog var det Guds eget verk. Jesus tog på sig hela världens synd och led Guds straff för denna synd i vårt ställe. Vår ondskas, elakhet, avundsjuka, egoism, olydnad, otukt, lögn, bedrägeri, stöld, mord och allt annat sådant som Gud har förbjudit tog Jesus på sig fastän han var helt oskyldig. Så straffade Gud honom med korsens förbannelse och död. Aposteln Paulus skriver i Galaterbrevet:

Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse genom att bli en förbannelse i vårt ställe. Det står skrivet: Förbannad är var och en som är upphängd på trä. Så skulle välsignelsen som Abraham fått komma till hedningarna i Jesus Kristus, så att vi genom tron skulle få den utlovade Anden.

Detta gällde inte bara Israels folk utan hela världen. Vår predikotext säger:

Jesus skulle dö för folket, och inte bara för folket utan också för att samla och förena Guds skingrade barn. (v. 51f)

Så förvandlade Gud Kaifas onda syfte till en välsignelse också för oss. Jesus dog inte bara för Israels folk utan för alla människor. Guds syfte med Jesu död var att människor överallt i världen skulle få höra evangelium om Jesu död och uppståndelse. Det budskapet säger att vi själva inte behöver göra någonting för att bli frälsta och saliga. Jesus har redan gjort allt. I sin död försonade han hela världens synd. I sin uppståndelse visade han sin rättfärdighet, ren och fullkomlig inför Gud. Den gäller för alla människor. Denna gåva skänks oss genom ordet och sakramenten. Genom tron får vi ta emot den gratis och för intet. Så blir djävulens makt bruten. Så får vi med glädje och tacksamhet samlas till gudstjänst. Så får vi döpa våra barn och ge dem en kristen fostran av tacksamhet för Guds stora gåva genom påskens budskap. Så får vi ta emot Kristi kropp och blod i nattvarden till försäkran om våra synders förlåtelse och evigt liv.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*